

Oslói hírek

*** A norvégiai Magyarok Baráti Körének *Csincsele* gyermekcsoportja május 23-án tartotta foglalkozását Horváti Ildikó és Karácsonyi Tünde pedagógusok vezetésével óvodás és kisiskolás korú gyermekeknek. A részvétel díjtalan

*** A Magyar Filmklub május 24-i foglalkozásán a Szabó Magda (1917-2007) író nő életművének bemutatására szentelt sorozatot folytattuk immár a III résszel. Az est témája az *Az ajtó* című regény kapcsán - az adaptáció volt. A filmestek házigazdája Dávoti Barna, az előadó Kovács Ferenc.

*** Május 31-én, szombaton 16 órakor pünkösdi istentiszteletre került sor az oslói Uranienborg templomban. Igét hirdetett VARGA PÁL, a Nyugat-európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének társelnöke, az ulmi Magyar Protestáns Gyülekezet lelkésze. Az istentiszteletet követő presbiteri gyűlésen a gyülekezet jövőjét érintő fontos kérdések kerültek napirendre. (Holby Timea presbiter)

*** Június 14.-én, a norvégiai Magyarok Baráti Köre (MBK) Bogstad gárd-i sétára hívta az érdeklődő magyarokat és a hozzátartozóikat. Martinovits Katalin vezetésével a Bogstad tó partján álló kúriát látogatták meg. Az épületet Norvégia egyik legjelentősebb angol tájkertje veszi körül, s kultúrtörténeti jelentősége mellett történelmi, ipartörténeti szerepe is számottevő.

*** Idén a nyári Risør-i Kamarazenei Fesztivál (2008. június 24-29) Bartók Béla és Ligeti György munkásságának szentelte nyitóprogramját. Két Ligeti darab után (*Hat bagatell fűvösötösre* -1953, és *La Grand Macabre* 1974-77) a koncertet Bartók *Divertimento*-ja (1939) zárta. A fesztivál többi napján is felbukkantak Bartók és Ligeti szerzemények.

*** A Magyar Filmklub Szabó Magda sorozatának IV. foglalkozásán, június 28.-án az író nő műveinek TV-feldolgozásairól beszélgetünk. Különös figyelmet szenteltünk az *Az a fényes nap* című történelmi

játéknak.

*Az a szép, fényes nap Géza fejedelem esztergomi palotájában játszódik 994. őszén. Vajk keresztelésére készülődnek. Géza és Vajk konfliktusa a történelmi korparancs felismerésén és belátásán nyugszik. Az értékrendszer váltásának elérkezett idejében cselekedni kell - sugallja a darab. Géza fejedelemre hatalmas történelmi felelősség nehezedik, döntéseitől függ népének fennmaradása. Fel kell ismernie: a kereszténység bármilyen áron való felvétele biztosíthatja csak, hogy a magyarság nemzeté kovácso-
lódjék, helyet kapjon Európa államai között.”* A filmestek

házigazdája Dávoti Barna, az előadó Kovács Ferenc.

*** Augusztus 24.-én tartotta az oslói Magyarok Baráti Köre (MBK) a Szent István-napi ünnepségét, melyen a székesfehérvári Kákics népzenei együttes vendégszerepelt.

„A Kákics népzenei együttest 1997-ben alapítottuk Székesfehérváron. Megalakulásunk legfőbb motívuma az volt, hogy a "méltatlanul elfeledett" magyar népi hangszereket peremhelyzetükből beemeljük a népzenei köztudatba úgy, hogy zenénkben rájuk építjük hagyománytisztelő feldolgozásainkat. A pásztorok bőrdudája, a dél-alföldi tekerőlant, a citera, a moldvai koboz, a tilinkó, vagy a hazánkban élő délszlávoktól átvett tambura mind remekül illeszkednek abba az általunk képviselt színes kaleidoszkópba, amelynek alapját a hegedű, brácsa, bőgő együttes hangzása határozza meg. 2006-ban megjelent lemezünkön (Kákics - Magyar népzene) is a fenti irányelvet tartottuk szem előtt. Megalakulá-

sunk óta hazánk több városában is bemutatkozhattunk, sőt szlovákiai, olaszországi, ausztriai, németországi és norvégiai vendégszerepléseket tudhatunk magunk mögött." www.kakics.eu

*** A 11. Nemzetközi Ibsen Fesztiválra végre egy magyar társulat is meghívást nyert. A Budapesti Katona József Színház társulata Ibsen *Vadkacsa* című darabját mutatta be két este, szeptember 3.-án és 4.-én az oslói Nemzeti Színház Nagytermében. A *Dagdladet* c. országos napilap terjedelmes cikkben méltatta a vendégjátékot. Az Ascher Tamás rendezte darab színészei Haumann Péter, Fullajtár Andrea, Máté Gábor, Fekete Ernő, Keresztes Tamás, Simkó Katalin, Bodnár Erika, Bezerédi Zoltán, Rajkai Zoltán, Szacsvey László, Dégi János, Morvay Imre és Dankó István voltak. A jelmezeket Szakács Györgyi, a díszletet Khell Zsolt tervezte. Zenéjét összeállította Márkos Albert. A dramaturg Fodor Géza volt. Fordította Kúnos László.

A darab a 2006/2007-es évadban Magyarországon elnyerte a *Színkritikusok Díját*. Simkó Katalin pedig a kislány Hedvig megformálásáért *A*

legsikeresebb pályakezdő díjban részesült.

„A Katona társulata ismét remekel - színészi-színházi anyanyelvén beszél, persze. Fekete Ernő alakításában Hjalmar nemcsak narcisztikus hólyag, hanem a lányát imádó gyöngéd apa is, akitől idegen a forszírozott viviszekció, összeomlása totális, végleges. Haumann Péter serte-pertelésbe, sietős léptekbe, még sietősebb fecsegésbe fojtja, hogy az idősebb Ekdal mindent tud, de semmit nem akar tudatni. Máté Gábor Werléjében kényes egyensúlyt mutat a rossz és a jó; a súlyossá formált alak súlyos terheket cipel, és olykor vaksin botorkál. Bodnár Erika Sörbynéje ugyancsak sokat tud, de vállrándítással lép át rajta; mindazonáltal tényleg ő fogja ápolni a megvakult idősebb Werlét valamikor... Egyszerűen tökéletes Simkó Katalin színpadi létezése a kislány Hedvig szerepében: minden gesztusa, még a szembaja is természetes, hiteles; és látjuk benne a kétségbeesett bátorságot, amellyel megöli magát. Keresztes Tamás játékában Gregers Werle vonzó gerincessége és elutasítása a könnyű és érdemtelen érvényesüléssel szemben csak fokozatosan vezet át a figura szörnyűséges, monomániás, pusztító világmegváltó ambícióiba, ez a fokozatosság, az árnyalatok gazdagsága az alakítás kulcsa: a nyársat nyelt, merev alak úgy őszinte, ahogy van. Rajkai Zoltán Molvikja az arcára merevült részeg vigyorral éppen úgy fontos eleme a tablónak, mint Szacs vay László bennfentes, uraskodó inasa. És Fullajtár Andrea Ginája: némán és beszéddel, mozdulatlanul és a padlót törölgetve figyel és fülel a nehezen megteremtett világot fenyegető veszélyekre. Aggodalmát cselekvékényszerbe fojtja, de nem tudja nem tudni, hogy minden összeomlik. Beharapott szájjal, megroggyanva kulcsolja át halott kislánya térdét. Nincsen katarzis, sem megkönnyebbülés, sem megtisztulás. Meghalt egy gyerek - kit érdekel már a sebzett vadkacsa. Az előadás vége hangos zenébe fül (nem katonazene!) - ez nyeli el a feldühödött Relling és a cinizmusba merevülő Gregers Werle szópárbját.” (Csáki Judit, Magyar Narancs, 2007. február 1.)

*** A norvégiai Magyarok Baráti Körének Csincsele gyermekcsoportja szeptember 6.-án újra kezdte foglalkozásait Horváti Ildikó és Karácsonyi Tünde pedagógusok vezetésével óvodás és kisiskolás korú gyermekeknek. A részvétel díjtalan.

*** A tatabányai Orfeusz Társulat szeptember 27.-én mutatta be a norvégiai Magyarok Baráti Körének szervezésében Spiró György *Kvartett* című darabját. Szereplők: Vendég - Poroszlay Sándor, Öreg - Englerth Miklós, Feleség - Tóth Zsóka, Nő - Veszelka Anikó. Rendező László Tibor. Az amatőr társulat ezért az előadásért 2007-ben elnyerte a Szín-Játékos Szövetség Paál István Diplomáját.

„A helyszín egy lakótelepi konyha, az időpont 1996, vagyis negyven évvel vagyunk 56 után. A négy szereplőre csupán dramaturgiai értelemben alkalmazhatjuk a hős kifejezést. Szűk a helyszín, szűkek a cselekvési lehetőségek, és a történet is szűk keresztmetszetű. A Vendéget negyven évvel ezelőtt az Öreg figyelmeztetése mentette meg a megtorlás elől, Amerikába került, s most hazajön, megjutalmazni egykori jótömjét. Az Öreg emlékezni sem akar az esetre, megszállottan ragaszkodik egykori élete igazságához, már-már rögeszmésen hisz abban, hogy a szocializmus idillje még visszatérhet. A Feleség voltaképpen minden kívül ragadt bele a saját kicsinyes életébe; miközben a tűzhely és a kötögetés erősen behatárolt területére szorul, mégis, talán ő a legaktívabb-agresszívebb figura. A kvartett negyedik tagja a jelen igazi képviselője, a Nő, a házaspár lánya, aki „el van válva, ki van kezelve”, s akinél megjelenik az egyetlen aktivizáló vágy, pénz utáni mohóság.”

*** Ősszel folytatódik a Magyar Filmklub sorozat. Ezúttal Németh László munkásságának szentelünk néhány estet. Szeptember 21.-én történelmi drámáival foglalkozunk.

„A történelmi drámák elsője remekmű. A VII. Gergely (1937) "búcsúvétel akart lenni az élettől", híres idézett végmondata ("Szerettem az igazságot, gyűlöltem a méltatlanságot, ezért halok meg száműzetésben") méltán lett a Németh-életmű mottója. A szerző figyelmeztet, hogy a nagy pápa portréja nemcsak öngizolás, önbírálat is... Ez a Németh-dramaturgia összetettségét, változatosságát jelzi, egyben arra figyelmeztet, hogy a szerzői kommentárok nem fedik mindig az oeuvre egészét. Ám azért esendőségében, kétarcúságában is a nagyságot, a váteszi előérzést és mindentudást becsüljük elsősorban Gergelyben: "Én tudom már, mi után mi jön." Vele az Isten sokáig közvetlenül beszélt, s ha ez a karizmatikus elhivatottság nem érvényesül a világban

("Isten csak hevertet", mondja az emlékezetes nyíl-hasonlat után), akkor nemcsak a világgal, hanem Istennel is szembekerül. Az abszolútumra törő szellemi ember tragédiája vagy komédiája maga a beteljesíthetlenség, az érvényesülni nem tudás, az ideát befogadni nem tudó világ szemlélete. A dráma nyelve mérsékelten archaikus, Németh – a pápa levelezésének ismeretében – az izléses régiesítés egyik legszebb példáját nyújtja irodalmunkban." (mek.oszk.hu)

*** A Norvég-Magyar Egyesület (NUFO) híroldala a következő programokról tájékoztat:

- Mint azt már a NUFO Info 2007. szeptemberi számában jeleztük, Hubay Jenő zeneszerző és hegedűművész születésének 150. és az Egyesület fennállásának 70. évfordulójáról nagyszabású ünnepélnyel szeretnénk megemlékezni. Erre 2008 október 4-én kerül majd sor.

- Mint minden esztendőben, idén is megemlékezünk az 1956 október 23-i szabadságharcról. Ünnepegyünk ez évben október 25-én tartjuk az Uranienborg Menighetshus nagytermében.

- November 8-10.-e között, Böjte Csaba testvér, a dévai árvák ferences atyja látogat majd el hozzánk Oslóba. Részletesebb tájékoztatást erről az eseményről később adunk. A dévai gyerekekről bővebben a www.devai Gyerekek.hu oldalon olvashatnak. (FZ)

*** A 121. oslói Őszi Tárlatra 1815 alkotó 4289 pályázata érkezett be. 108 művész 346 alkotása nyert „bebocsátást”, köztük Lisztes István Oslóban élő szobrászművész bronz szoborkompozíciója. A kiállítás szept. 6. - okt. 5. között tekinthető meg a Művészetek Házában (Kunsternes Hus).

Pallay Gizella utcája

Él Kalmarban egy asszony, akiről utcát neveztek el. Elmondhatjuk, hogy nem sok olyan asszony van a világon, aki a saját nevét viselő utcában lakik. A meglepetéstől felkapja az ember a fejét, és azt sem

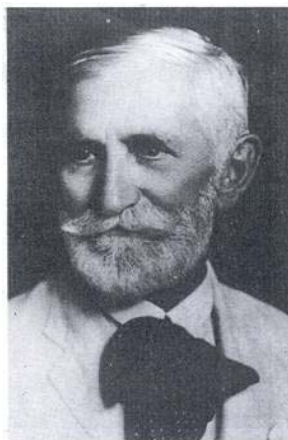
tudja, hogy kit dicsérjen: a névadókat, a Blekinge-tartományi kisváros előljáróit, vagy azt az idén éppen nyolcvan esztendő, erdélyi származású magyar hölgyet, aki méltán kiérdemelte ezt a kivételes kitüntetést.

- Többféle mesterségem volt, de mindenkor amolyan kultúr-nyüzsgő voltam. Minden lében kanál — mondja Pally Gizella, akivel arról csevegünk egy kicsit telefonon, hogy jól néz ki a garázsa ajtaján az a nevét viselő utcatábla.

Nevéhez fűződnék többek között azok az emlékezetes zenei események, amelytől egyféléképpen hangos a város és európai légkört áraszt. Az elmúlt napokban is éppen egy amerikai zeneművész és egy neves magyar karmester találkozóját tette lehetővé Gizella asszony messze híres vendégszeretete.

A hírt, Pally Gizella közeli ismerője, Steiner János jutatta el lapunkhoz. Ígéretéhez híven, az Ághegy újabb számában visszaemlékező beszélgetésüket közölhetjük, valamint az Ághegy alkotói közül eddig hiányzó Steiner János alkotásaival is gazdagodunk majd.

Ligeti Pál

A nagy mesemondó születésének 150. évfordulójára készülve

A magyarországi Heves a svédországi Varmland testvérmegyével közösen létrehozandó mesefalu tervének elkészítésére nyert pályázatot a Kovászna Megyei Tanács. A program keretében mindhárom megyében létrehoznak egy-egy, három-három házikóból álló mesefalut,

Benedek Elek szülőfalujában, a háromszéki Kisbaconban.

A program ötletét az adta, hogy mindhárom térségnek van nagy mesemondója: Háromszéknek Benedek Elek, Heves megyének Gárdonyi Géza, Varmlandnak pedig Selma Lagerlöf, a Nils Holgersson írója.

A kezdeményezés célja egymás kultúrájának megismerése a mesevilág révén. A három-három házikó egyforma lesz minden helyszínen, a kert, a környezet azonban az adott térség sajátja. A tervek szerint a házak szobáin áthaladó gyerekek megélik a meséket, azok hőseivé válnak.

A szobákon adott sorrendben mesedramaturgiába ágyazott játékok — fejtörők, ügyességi és logikai feladványok, kifestőkönyvek, kézügyességi gyakorlatok, találós kérdések — várják a gyerekeket. Megismerkedhetnek továbbá a mesék hagyományos világával: például a kenyérsütéssel, elkészíthetik a hamuban sült pogácsát, megnézik a kovácsműhelyt, ahol a táltos paripákat lehet megpatkolni, kipróbálják a szövés-fonást — megszövik a vándortarisznyát. Emellett lehetőség nyílik kézműves-foglalkozások, népi játékok, gyerek-táncház szervezésére is — tájékoztatott Giliga Márta projektfelelős, a Kovászna Megyei Tanács külkapcsolati irodájának munkatársa.

Tamás Sándor megyei tanácselnök szerint a mesefalu létrehozása azért is fontos, hogy bővítsék a Benedek Elek-emlékház kínálatát, vonzóbbá tegyék azt a gyerekek számára. Együttal beleilleszkedik a Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója által kidolgozott koncepcióba, melynek lényege, hogy a múzeumot ki kell vinni a falak közül, több emberrel kell megismertetni. Együttal olyan maradandó élményt lehet nyújtani a gyerekeknek, hogy felnőttként is szívesen látogassanak Háromszékre.

Farcádi Botond
Háromszék

Igazítás

Meglátogatta a tördelő, a nyomda stb. „ördöge” az Ághegy 4. kötetét. Birincsik Józsefet a Képtár mellékletben Károlyra keresztelte, s az életéről szóló írásban egy pontot is áthelyezett. Az a bizonyos két mondat helyesen így hangzik:

Itt többek között a VW-nél dolgoztam, kocsikat javítottam.

22 éven át, nyugdíjba vonulásomig a Norvég Operában, mint világosító technikus dolgoztam.